

Historia

wymagania edukacyjne w klasie 4

Uczeń na ocenę dopuszczającą	Uczeń na ocenę dostateczną	Uczeń na ocenę dobrą	Uczeń na ocenę bardzo dobrą	Uczeń na ocenę celującą
Samodzielnie lub z pomocą nauczyciela: 1. Odróżnia przeszłość i teraźniejszość od przyszłości. 2. Zbiera informacje na temat historii swojej rodziny. 3. Zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn). 4. Wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii. 5. Pokazuje na mapie Polskę współczesną. 6. Zna położenie na mapie stolicy Polski oraz kilku miejscowości. 7. Podaje kilka informacji o wybranych postaciach, miejscach i wydarzeniach.	1. Potrafi wszystko na ocenę dopuszczającą. 2. Odróżnia historię od dziejów legendarnych. 3. Posługuje się podstawowymi pojęciami chronologicznymi. 4. Zna najważniejsze święta narodowe i państwowe. 5. Posługuje się pojęciami chronologicznymi. 6. Rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych. 7. Krótko opisuje w mowie i piśmie wybrane postaci, miejsca, wydarzenia. 8. Pracuje w grupie.	1. Potrafi wszystko na ocenę dostateczną. 2. Oblicza upływ czasu między wydarzeniami historycznymi. 3. Opowiada o pamiątkach rodzinnych. 4. Poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej zasłużonych. 5. Potrafi wytłumaczyć znaczenia najważniejszych świąt narodowych i państwowych. 6. Wiąże najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami. 7. Wyjaśnia na czym polega praca historyka. 8. Tworzy dłuższe wypowiedzi w mowie i piśmie. 9. Poszukuje i porządkuje informacje z różnych źródeł. 10. Sytuuje w czasie i opowiada o postaciach i wydarzeniach omawianych na lekcji.	1. Potrafi wszystko na ocenę dobrą. 2. Umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie. 3. Dostrzega zmiany w życiu politycznym i społecznym. 4. Posługuje się pojęciami historycznymi oraz wyjaśnia ich znaczenia. 5. Tworzy długie wypowiedzi w mowie i piśmie. 6. Analizuje zdobyte informacje z różnych źródeł. 7. Lokalizuje w przestrzeni procesy, zjawiska i fakty przy wykorzystaniu mapy. 8. Poszukuje informacji z różnych źródeł. 9. Bierze aktywny udział w lekcjach	1. Potrafi wszystko na ocenę bardzo dobrą. 2. Porządkuje procesy, zjawiska i fakty historyczne. 3. Ustala związki przyczynowo-skutkowe. 5. Dostrzega ciągłość w rozwoju kulturowym. 6. Przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych. 7. Rozróżnia w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą. 8. Próbuje wyciągać wnioski ze źródeł (w tym kartograficznych). 9. Kreatywnie rozwiązuje problemy.

Historia
wymagania edukacyjne w klasie 5

Uczeń na ocenę dopuszczającą	Uczeń na ocenę dostateczną	Uczeń na ocenę dobrą	Uczeń na ocenę bardzo dobrą	Uczeń na ocenę celującą
Samodzielnie lub z pomocą nauczyciela: 1. Wymienia podstawowe cechy koczowniczego trybu życia. 2. Wymienia podstawowe cechy osiadłego trybu życia. 3. Wymienia podstawowe informacje o życiu i wierzeniach cywilizacji Starożytnego Wschodu oraz Grecji i Rzymu. 4. Wymienia podstawowe informacje o życiu ludzi w średniowieczu. 5. Wymienia podstawowe informacje o Polsce wczesnopiastowskiej. 6. Podaje kilka dokonań Mieszka I, Bolesława Chrobrego, Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego, Władysława Jagiełły	1. Potrafi wszystko na ocenę dopuszczającą. 2. Opisuje krótko życie człowieka pierwotnego i rolnika. 3. Potrafi wskazać na mapie cywilizacje Starożytnego Wschodu oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu. 4. Wyjaśnia różnicę między politeizmem a monoteizmem. 5. Opisuje warunki życia miasta i wsi w średniowieczu. 6. Potrafi wskazać na mapie państwo pierwszych Piastów. 7. Umieszcza w przestrzeni Polskę okresu rozbitcia dzielnicowego. 8. Opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego. 9. Tworzy krótkie wypowiedzi w mowie i piśmie. 10. Pracuje w grupie.	1. Potrafi wszystko na ocenę dostateczną. 2. Potrafi skomponować dłuższą opowieść o życiu człowieka pierwotnego i rolnika. 3. Lokalizuje w czasie cywilizacje Starożytnego Wschodu oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu. 4. Charakteryzuje system wierzeń w Egipcie, Izraelu, Grecji i Rzymie. 5. Umiejszcza w przestrzeni zasięg cywilizacji muzułmańskiej. 6. Umiejszcza w przestrzeni cesarstwo bizantyjskie. 7. Wyjaśnia pojęcie stanu w średniowieczu. 8. Umiejszcza w czasie Polskę pierwszych Piastów. 9. Umiejszcza w czasie Polskę okresu rozbitcia dzielnicowego. 10. Wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim 11. Przedstawia genezę państwa pierwszych Piastów. 12. Opisuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów. 13. Porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko krzyżackimi w XIV i XV wieku.	1. Potrafi wszystko na ocenę dobrą. 2. Porównuje koczowniczy i osiadły tryb życia. 3. Zna organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie. 4. Charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: architekturze, sztuce, literaturze. 5. Umiejszcza w czasie i przestrzeni narodziny chrześcijaństwa. 6. Umiejszcza w czasie zasięg cywilizacji muzułmańskiej. 7. Umiejszcza w czasie cesarstwo bizantyjskie. 8. Charakteryzuje władzę królewską, cesarską i papieską w średniowiecznej Europie. 9. Porównuje kulturę rycerską i kulturę miejską w średniowieczu. 10. Przedstawia instytucje systemu lennego w średniowieczu 11. Wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów. 12. Charakteryzuje rozwój monarchii Bolesława Chrobrego. 13. Charakteryzuje kryzys i odbudowę monarchii piastowskiej w XI w. 14. Opisuje przemiany społeczne i gospodarcze z uwzględnieniem ruchu	1. Potrafi wszystko na ocenę bardzo dobrą. 2. Umiejszcza w czasie i zna różne systemy sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie. 3. Umiejszcza w czasie i przestrzeni rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa. 4. Charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego: filozofii, nauce, prawie. 5. Wyjaśnia wpływ cywilizacji muzułmańskiej na Europę. 6. Rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej (prawo, architektura, sztuka). 7. Charakteryzuje relacje między władzą królewską, cesarską i papieską w średniowiecznej Europie. 8. Dostrzega różnice między chrześcijaństwem wschodnim a zachodnim. 9. Charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu. 10. Wyjaśnia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie nauki, codziennego. 11. Wyjaśnia następstwa chrystianizacji Polski. 12. Wskazuje skutki rozbitcia dzielnicowego. 14. Charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na

			osadniczego. 15. Opisuje przyczyny i wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego. 16. Wyjaśnia przyczyny unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim. 17. Bierze aktywny udział w dyskusjach. 18. Próbuje wyciągać wnioski ze źródeł, wyszukuje informacje w źródłach	przełomie XIII i XIV w. 15. Analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej i polityce zagranicznej. 16. Ocenia następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim. 17. Charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego do konstytucji nihil novi. 18. Porządkuje procesy, zjawiska i fakty historyczne. 19. Ustala i objaśnia związki przyczynowo-skutkowe. 20. Dostrzega ciągłość w rozwoju kulturowym. 21. Przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych. 22. Rozróżnia w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą. Analizuje zjawiska i procesy historyczne.. 23. Kreatywnie rozwiązuje problemy.
--	--	--	---	---

Historia

wymagania edukacyjne w klasie 6

Uczeń na ocenę dopuszczającą	Uczeń na ocenę dostateczną	Uczeń na ocenę dobrą	Uczeń na ocenę bardzo dobrą	Uczeń na ocenę celującą
Samodzielnie lub z pomocą nauczyciela: 1. Potrafi wymienić imiona i przydomki niektórych królów Polski w XV – XVIII wieku. 2. Potrafi wymienić najważniejsze postacie historyczne w Europie w XVI – pierwsza połowa XIX wieku oraz podać informację o nich 3. Umie wskazać sąsiadów Rzeczypospolitej w XVIII wieku (Austria, Rosja, Prusy) 4. Potrafi umiejscowić w czasie podstawowe daty z historii Polski XVI – XVIII wieku 5. Podaje kilka informacji o wybranych postaciach, miejscach i wydarzeniach. 6. Zna pojęcia liberum veto, monarchia elekcyjna, monarchia absolutna, monarchia parlamentarna, reformacja	1. Potrafi wszystko na ocenę dopuszczającą. 2. Wyjaśnia podstawowe przyczyny i skutki odkryć geograficznych 3. Umiejszcza na mapie kraje powiązane z epoką odkryć geograficznych. 4. Potrafi wskazać na mapie Rzeczypospolitą Obojga Narodów oraz największe miasta Warszawa, Kraków, Gdańsk. Wie z jakich części się składała (Korona, Litwa) 5. Wymienia najważniejsze osiągnięcia renesansu w Europie i Polsce, podaje przykłady twórców renesansowych. 6. Wymienia okoliczności zawarcia unii lubelskiej i podaje jej znaczenie. 7. Podaje przyczyny i skutki wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją. 8. Podaje najważniejsze reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego, takie jak Komisja Edukacji Narodowej. 9. Podaje powody uchwalenia Konstytucji 3 Maja. 10. Wymienia przyczyny i skutki rozbiorów Polski. 11. Potrafi podać okoliczności utworzenia USA 12. Opisuje powstanie Legionów Polskich we Włoszech i ich rolę. 13. Tworzy krótkie wypowiedzi w mowie i piśmie.	1. Potrafi wszystko na ocenę dostateczną. 2. Potrafi skomponować dłuższą opowieść o czasach odkryć geograficznych. 3. Lokalizuje w czasie epokę odkryć geograficznych, renesansu i reformacji. 4. Wyjaśnia podstawowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych i ich skutki, opisuje główne zmiany społeczne i gospodarcze w Europie. 5. Wskazuje najważniejsze osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła i Rafaela Santi, wyjaśniając ich znaczenie dla rozwoju sztuki renesansowej. 6. Potrafi wymienić religie protestanckie, wyjaśnia przyczyny reformacji i jej wpływ na Kościół katolicki, opisując działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina. 7. Opisuje okoliczności zawarcia unii lubelskiej i wyjaśnia jej znaczenie dla Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 8. Wyjaśnia przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją. 9. Charakteryzuje najważniejsze bitwy wojsk Rzeczypospolitej XVII wieku wyjaśniając ich znaczenie. 10. Opisuje ustrój monarchii absolutnej na przykładzie Francji	1. Potrafi wszystko na ocenę dobrą. 2. Analizuje skutki odkrycia Nowego Świata dla gospodarki europejskiej. 3. Opisuje wyprawy europejskich odkrywców, wskazując ich znaczenie dla europejskiej ekspansji handlowej i kolonialnej. 4. Opisuje główne cechy renesansu w Europie, uwzględniając wpływ tego okresu na rozwój sztuki, nauki i kultury. 5. Charakteryzuje dorobek polskiego renesansu, omawiając twórczość Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego. 6. Wyjaśnia znaczenie unii lubelskiej i jej wpływ na kształtowanie ustroju Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 7. Charakteryzuje stosunki narodowościowe i wyznaniowe w Polsce, wyjaśniając znaczenie konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej. 8. Opisuje zasady wolnej elekcji oraz artykuły henrykowskie, wskazując ich znaczenie dla ustroju Rzeczypospolitej. 9. Wyjaśnia przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją, oceniając ich skutki polityczne i gospodarcze. 10. Analizuje przyczyny powstania	1. Potrafi wszystko na ocenę bardzo dobrą. 2. Ocenia globalne skutki wielkich odkryć geograficznych dla gospodarki i kultury, wskazując ich wpływ na rozwój kolonializmu. 3. Analizuje wpływ renesansu na rozwój nauki, sztuki i literatury w Europie. 4. Charakteryzuje reformację jako proces przemian religijnych i społecznych w Europie. 5. Przeprowadza krytyczną analizę skutków unii lubelskiej dla kształtowania relacji między Polską a Litwą oraz wpływu unii na późniejsze losy państwa polskiego. 6. Analizuje reformy wprowadzone przez Sejm Wielki i ocenia ich znaczenie dla dążenia do modernizacji ustroju Rzeczypospolitej. 7. Ocenia znaczenie Konstytucji 3 Maja jako pierwszej nowoczesnej konstytucji w Europie, wskazując na jej wpływ na dalszy rozwój ustroju Polski. 8. Analizuje przyczyny, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego, wskazując na jego znaczenie dla walki o utrzymanie niepodległości Polski. 9. Wyjaśnia przyczyny upadku Rzeczypospolitej uwzględniając rolę sąsiadów oraz wewnętrzne słabości

	14. Potrafi pracować w grupie.	Ludwika XIV ,monarchii parlamentarnej w Anglii republiki na podstawie USA 11. Wyjaśnia główne idee Oświecenia, uwzględniając myślicieli takich jak Monteskiusz i Rousseau. 12. Potrafi wskazać przyczyny i skutki rewolucji francuskiej 13. Wyjaśnia znaczenie Konstytucji 3 Maja jako próby reformy ustroju państwa. 14. Opisuje przyczyny i skutki I, II i III rozbioru Polski, wyjaśniając ich znaczenie dla upadku Rzeczypospolitej. 15. Opisuje okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech. 16. Porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z historią Polski w latach 1569 - 1795. 17. Charakteryzuje zmiany polityczne w Europie w czasach Napoleona 18. Bez problemów radzi sobie z pracą w grupie. 19. Potrafi samodzielnie objaśnić wydarzenia historyczne, umie wyjaśnić związki przyczyna-skutek w procesach historycznych.	Chmielnickiego oraz jego wpływ na sytuację polityczną Rzeczypospolitej. 11. Opisuje przebieg i skutki potopu szwedzkiego, wskazując na wpływ tego konfliktu na rozwój państwa polskiego. 12. Potrafi wskazać znaczenie rewolucji francuskiej 13. Opisuje osiągnięcia Stanisława Augusta Poniatońskiego, w tym działalność KEN, Sejmu Wielkiego, analizuje znaczenie konstytucji 14. Wyjaśnia przyczyny I, II i III rozbioru, omawiając ich znaczenie dla upadku państwa polskiego. 15. Opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich we Włoszech, wyjaśniając ich znaczenie dla walki o niepodległość Polski. 16. Aktywnie pracuje na lekcjach.	państwa. 10. Ocenia znaczenie działalności Legionów Polskich we Włoszech dla kształtowania tożsamości narodowej Polaków i idei walki o niepodległość. 11. Analizuje długofalowe skutki wojen napoleońskich dla sytuacji politycznej Europy oraz zmiany po kongresie wiedeńskim. 12. Porządkuje procesy, zjawiska i fakty historyczne. 13. Ustala i objaśnia związki przyczynowo-skutkowe. 14. Dostrzega ciągłość w rozwoju kulturowym. 15. Przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych. 16. Bierze aktywny udział w dyskusjach. 17. Rozróżnia w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą. 18. Analizuje zjawiska i procesy historyczne. 19. Próbuje wyciągać wnioski ze źródeł. 20. Kreatywnie rozwiązuje problemy.
--	---------------------------------------	---	--	--

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy VII

I. Europa po kongresie wiedeńskim

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Kongres wiedeński	Wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm; zna daty kongresu	Wyjaśnia znaczenie Świętego Przymierza, omawia decyzje wobec ziem polskich	Zna datę "stu dni" Napoleona, przedstawia zmiany terytorialne	Omawia przebieg "stu dni", ocenia zasady ładu wiedeńskiego	Ocenia działalność Świętego Przymierza i postawę Napoleona
Rewolucja przemysłowa	Wyjaśnia pojęcia: maszyna parowa, manufaktura, zna datę jej udoskonalenia	Wyjaśnia pojęcia: industrializacja, urbanizacja; omawia skutki maszyny parowej	Zna datę telegrafu, wskazuje zagłębia przemysłowe	Omawia skutki industrializacji, znaczenie elektryczności	Ocenia skutki gospodarcze i społeczne rozwoju przemysłu XIX w.
Nowe idee polityczne	Wyjaśnia pojęcia: ideologia, proletariat, strajk; wymienia ideologie XIX w.	Charakteryzuje liberalizm, konserwatyzm, socjalizm i komunizm	Identyfikuje Saint-Simona, Engelsa; omawia warunki pracy dzieci	Wyjaśnia manifest komunistyczny, różnice socjalizm – komunizm	Ocenia wpływ ideologii na życie społeczne i polityczne XIX w.

II. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Po upadku Księstwa Warszawskiego	Wyjaśnia pojęcia: uwłaszczenie, zna daty powstania Królestwa Polskiego	Charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego, wymienia reformy	Charakteryzuje ustrój W. Ks. Poznańskiego, opisuje gospodarkę	Zna daty uwłaszczenia, wskazuje okręgi przemysłowe	Ocenia skutki reform uwłaszczeniowych i ustrój Królestwa
Powstanie listopadowe	Wyjaśnia pojęcia: noc listopadowa; zna datę wybuchu	Identyfikuje wodzów, omawia przyczyny klęski	Zna daty bitew 1831, opisuje detronizację cara	Omawia przebieg wojny polsko-rosyjskiej, walki poza Królestwem	Ocenia szanse powodzenia powstania listopadowego
Polacy po powstaniu listopadowym	Wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, Wielka Emigracja; zna twórców	Identyfikuje poetów emigracyjnych, omawia politykę władz carskich	Wyjaśnia pojęcia: Statut organiczny, represje	Zna daty represji i działalność emigracyjną	Ocenia politykę wobec Polaków po powstaniu
Kultura polska pod	Wyjaśnia pojęcie	Wyjaśnia pojęcie	Podaje przykłady	Omawia polski	Ocena wpływu

zaborami	romantyzm; zna Mickiewicza, Chopina	mesjanizm; zna Lelewela, Czartoryskie go	dzieł romantyków , szkół w Królestwie	romantyzm, konflikt z klasykami	romantyzmu na postawy niepodległoś ciowe
----------	--	--	--	---------------------------------------	---

III. Europa i świat po Wiośnie Ludów

Temat	Dopuszczają ca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Stany Zjednoczone w XIX w.	Wyjaśnia pojęcia: secesja, dyskryminac ja; zna daty wojny secesyjnej	Identyfikuje Lincolna, omawia przyczyny wojny	Charakteryz uje sytuację Północy i Południa	Opisuje przebieg wojny, skutki społeczne i polityczne	Ocenia znaczenie zniesienia niewolnictw a
Zjednoczeni e Włoch i Niemiec	Zna daty powstania Królestwa Włoch i II Rzeszy	Identyfikuje Garibaldię , omawia wojny pruskie	Charakteryz uje proces jednoczenia Niemiec i Włoch	Opisuje skutki zjednoczeni a dla Europy	Ocenia metody Bismarcka i Garibaldię
Kolonializm XIX w.	Wyjaśnia pojęcie kolonializm; zna królową Wiktorię	Wymienia państwa kolonizujące Afrykę i Azję	Charakteryz uje skutki kolonializm u	Opisuje konflikty kolonialne, znaczenie kolonii	Ocenia politykę mocarstw wobec ludów podbitych

IV. Ziemia polskie po Wiośnie Ludów

Temat	Dopuszczają ca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Powstanie styczniowe	Wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, branka; zna daty powstania	Identyfikuje Traugutta i Wielopolskie go	Opisuje programy 'białych' i 'czerwonych' ,	Omawia dekret o uwłaszczeni u, walki powstańcze	Ocenia politykę Wielopolski ego i rolę dyktatorów
Po powstaniu styczniowy m	Wyjaśnia pojęcia: rusyfikacja, germanizacj a; zna Drzymałę	Identyfikuje Konopnicką, opisuje represje	Omawia germanizacj ę i rusyfikację, autonomię Galicji	Opisuje walkę Kościoła i tajne nauczanie	Ocena polityki zaborców wobec Polaków
Zmiany społ.-gosp. na ziemiach polskich	Wyjaśnia pojęcia: emigracja zarobkowa, robotnicy	Identyfikuje Cegielskiego, omawia emigrację	Charakteryz uje rozwój gospodarczy Galicji	Omawia przemiany cywilizacyjn e, rozwój Łodzi	Porównuje rozwój trzech zaborów
Działalność polityczna	Zna daty powstania partii (PPS, endecja)	Identyfikuje Piłsudskiego , Dmowskiego	Charakteryz uje ruchy robotnicze i narodowe	Opisuje rewolucję 1905–1907	Ocena wpływu partii na postawy Polaków

V. I wojna światowa

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Świat na drodze ku wojnie	Wyjaśnia pojęcia: trójprzymierze, trójporozumienie	Wskazuje państwa sojuszy, omawia wyścig zbrojeń	Zna daty powstania sojuszy, omawia konflikty	Opisuje rywalizację mocarstw i skutki	Ocena powstania nowych mocarstw
Na frontach I wojny	Wyjaśnia pojęcia: wojna pozycyjna, manewrowa	Zna daty kluczowych bitew i zamachu w Sarajewie	Omawia przebieg wojny, postęp techniczny	Opisuje skutki wojny na frontach	Ocena zastosowania nowych rodzajów broni
Rewolucje w Rosji	Wyjaśnia pojęcia: bolszewicy, Armia Czerwona	Zna daty rewolucji 1917	Identyfikuje Lenina, omawia skutki	Opisuje dwuwładzę i wojnę domową	Ocena skutków przewrotu bolszewickiego
Sprawa polska podczas wojny	Wyjaśnia pojęcie Legiony Polskie, zna datę ich powstania	Identyfikuje Piłsudskiego, Dmowskiego	Wyjaśnia Akt 5 listopada, omawia konferencję wersalską	Opisuje działalność polskich formacji	Ocena wkładu Polaków w odzyskanie niepodległości

VI. Świat w okresie międzywojennym

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Świat po I wojnie	Wyjaśnia pojęcia: Liga Narodów, wielki kryzys	Zna daty traktatu wersalskiego, wskazuje państwa	Opisuje powstanie Ligi Narodów i skutki wojny	Charakteryzuje kryzys i konferencję w Locarno	Ocena skuteczności ładu wersalskiego
Narodziny faszyzmu	Wyjaśnia pojęcia: faszyzm, nazizm, zna Hitlera	Identyfikuje Goebbelsa, Himmlera; omawia politykę nazistów	Opisuje przejęcie władzy przez Hitlera	Charakteryzuje system totalitarny	Ocena polityki nazistów do 1939 r.
ZSRS – imperium komunistyczne	Wyjaśnia pojęcia: stalinizm, kult jednostki; zna daty	Identyfikuje Stalina, wymienia cechy państwa	Opisuje metody Stalina i gospodarkę planową	Charakteryzuje relacje ZSRS– Niemcy	Ocena skutków stalinizmu dla Rosji i Europy

Ocena 6 (Celujący)

- Pełne i wszechstronne opanowanie materiału: Uczeń wykazuje się dogłębnym zrozumieniem wszystkich zagadnień, potrafi je swobodnie łączyć i stosować w nowych, nietypowych sytuacjach.
- Samodzielność i inicjatywa: Praca ucznia charakteryzuje się oryginalnością, kreatywnością i samodzielnością. Potrafi samodzielnie rozwiązywać złożone problemy i proponować innowacyjne rozwiązania.

- Rozwinięte umiejętności: Uczeń posiada wysoko rozwinięte umiejętności analityczne, syntetyczne, krytycznego myślenia i argumentacji.
- Przekraczanie programu: Często wykracza poza wymagania programowe, poszukując dodatkowych informacji i pogłębiając swoją wiedzę.
- Doskonała komunikacja: Potrafi jasno, precyzyjnie i logicznie przedstawić swoje myśli, argumenty i wnioski.

Ocena 5 (Bardzo Dobry)

- Bardzo dobre opanowanie materiału: Uczeń opanował większość zagadnień programowych, rozumie je i potrafi je zastosować w typowych sytuacjach.
- Wysoka samodzielność: Praca ucznia jest w większości samodzielna, wykazuje się inicjatywą w rozwiązywaniu problemów i poszukiwaniu odpowiedzi.
- Dobre umiejętności: Posiada rozwinięte umiejętności rozwiązywania problemów, analizy i syntezy informacji.
- Poszerzanie wiedzy: Często interesuje się materiałem wykraczającym poza podstawę programową.
- Dobra komunikacja: Potrafi formułować swoje myśli i argumenty w sposób zrozumiały i logiczny.

Wyróżniki oceny bardzo dobrej:

- Doskonałość i kreatywność: Wyjątkowo wysoka jakość wykonania, bogactwo kreatywnych pomysłów, które znacząco wzbogacają realizację zadania.
- Rozumienie: Bardzo dobre zrozumienie zagadnień, umiejętność elastycznego stosowania wiedzy w praktyce, często z uwzględnieniem niuansów.
- Samodzielność i inicjatywa: Wysoki poziom samodzielności, wykazywanie inicjatywy w rozwiązywaniu problemów i poszukiwaniu najlepszych rozwiązań.
- Wysoka Wartość: Praca o dużej wartości merytorycznej i praktycznej, wyróżniająca się na tle innych.

Ocena 4 (Dobry)

- Dobre opanowanie materiału: Uczeń opanował podstawowe zagadnienia programowe, rozumie je i potrafi je zastosować w typowych sytuacjach.
- Przeciętna samodzielność: Praca ucznia jest w dużej mierze samodzielna, ale czasem wymaga wskazówek lub pomocy nauczyciela.
- Podstawowe umiejętności: Posiada podstawowe umiejętności rozwiązywania problemów, analizy i syntezy informacji.
- Opanowanie programu: Wystarczająco opanował materiał programowy.
- Komunikacja: Potrafi przedstawić swoje myśli i argumenty w sposób zrozumiały, choć czasem wymaga to doprecyzowania.

Wyróżniki oceny dobrej:

- Wysoka jakość i poprawność: Praca wykonana na bardzo wysokim poziomie, z dbałością o szczegóły i poprawność merytoryczną oraz formalną.

- Zrozumienie i zastosowanie wiedzy: Dobre zrozumienie materiału, umiejętność poprawnego stosowania zdobytej wiedzy w typowych sytuacjach.
- Samodzielność i systematyczność: Praca samodzielna, cechująca się systematycznością i konsekwencją w działaniu.
- Solidne podstawy: Wyraźne dowody opanowania kluczowych zagadnień i umiejętności.

Ocena 3 (Dostateczny)

- Opanowanie podstaw materiału: Uczeń opanował najważniejsze zagadnienia programowe, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i wymaga uzupełnienia.
- Ograniczona samodzielność: Praca ucznia często wymaga pomocy i naprowadzania ze strony nauczyciela. Trudności w samodzielnym rozwiązywaniu problemów.
- Podstawowe umiejętności: Posiada ograniczone umiejętności rozwiązywania problemów i analizy informacji.
- Wymaga uzupełnień: Wiedza wymaga uzupełnienia i utrwalenia.
- Komunikacja: Ma trudności w jasnym i logicznym formułowaniu myśli i argumentów.

Wyróżniki oceny dostatecznej:

- Dostateczna Jakość i Podstawa: Praca spełniająca podstawowe wymagania, poprawna pod względem merytorycznym i formalnym, choć bez głębszej analizy czy innowacyjności.
- Podstawowe Zrozumienie: Zrozumienie kluczowych zagadnień, z możliwością ich zastosowania w prostych, typowych sytuacjach.
- Wsparcie i Kierownictwo: Wymaga pewnego wsparcia lub wskazówek, ale wykazuje się podstawową samodzielnością w realizacji zadań.
- Widoczne Efekty: Osiągnięcie podstawowych, założonych celów.

Ocena 2 (Dopuszczający)

- Niewystarczające opanowanie materiału: Uczeń opanował tylko niewielką część materiału programowego. Występują znaczące braki w wiedzy.
- Brak samodzielności: Praca ucznia wymaga stałej pomocy i nadzoru nauczyciela. Niemal całkowity brak inicjatywy w rozwiązywaniu problemów.
- Zanik umiejętności: Umiejętności rozwiązywania problemów i analizy informacji są na bardzo niskim poziomie
- Znaczące braki: Wiedza i umiejętności wymagają gruntownego uzupełnienia i pracy.
- Problemy z komunikacją: Trudności w formułowaniu myśli, argumentów czy wniosków.

Wyróżniki oceny dopuszczającej

- Niska Jakość i Braki: Praca zawierająca istotne braki lub błędy merytoryczne/formalne, wymagające znaczącej poprawy.

- Częściowe Zrozumienie: Ograniczone zrozumienie materiału, trudności w zastosowaniu wiedzy nawet w prostych sytuacjach.
- Zależność i Nadzór: Wymaga stałego nadzoru, kierownictwa i szczegółowych instrukcji do wykonania zadań.
- Potrzeba Rozwoju: Wyraźna potrzeba dalszego rozwoju i nauki w celu opanowania podstawowych kompetencji

Wymagania edukacyjne - streszczenie (Historia, klasa 8)

I. II wojna światowa

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Wybuch wojny	Wyjaśnia pojęcia: agresja, blitzkrieg; zna datę 1 IX 1939	Charakteryzuje agresję Niemiec i ZSRR na Polskę	Omawia kampanię wrześniową	Analizuje przyczyny klęski Polski	Ocenia politykę aliantów wobec Polski
Wojna w Europie	Wyjaśnia pojęcia: Fall Gelb, Barbarossa; zna daty ataków	Opisuje bitwę o Anglię i atak Niemiec na ZSRR	Charakteryzuje główne etapy wojny	Analizuje znaczenie frontu wschodniego	Ocenia znaczenie Stalingradu i Kurska
Holokaust	Wyjaśnia pojęcia: getto, obóz zagłady, zna daty powstania w getcie	Opisuje politykę Niemiec wobec ludności żydowskiej	Charakteryzuje przebieg i skutki Holokaustu	Analizuje politykę eksterminacji	Ocenia znaczenie pamięci o Holokauście

II. Polska podczas II wojny

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Okupacja niemiecka i sowiecka	Wyjaśnia pojęcia: Generalne Gubernatorstwo, deportacja	Opisuje politykę okupantów wobec Polaków	Charakteryzuje życie codzienne pod okupacją	Analizuje skutki polityki okupacyjnej	Ocenia wpływ okupacji na społeczeństwo
Ruch oporu	Wyjaśnia pojęcia: AK, Szare Szeregi; zna datę powstania AK	Opisuje działania Polskiego Państwa Podziemnego	Charakteryzuje działalność zbrojną i cywilną	Analizuje rolę Armii Krajowej i Delegatury	Ocenia wkład Polaków w walkę z okupantem
Powstanie warszawskie	Wyjaśnia pojęcia: plan 'Burza', zna datę 1 VIII 1944	Opisuje przyczyny i przebieg powstania	Charakteryzuje postawę powstańców	Analizuje skutki powstania dla Warszawy	Ocenia decyzję o wybuchu powstania

III. Świat po II wojnie

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Ład jałtański	Wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, żelazna	Opisuje ustalenia konferencji wielkiej trójki	Charakteryzuje podział świata na bloki	Analizuje politykę USA i ZSRR	Ocenia skutki ładu jałtańskiego

	kurtyna				
Zimna wojna	Wyjaśnia pojęcia: NATO, Układ Warszawski	Opisuje wyścig zbrojeń i kosmiczny	Charakteryzuje konflikty zimnej wojny	Analizuje kryzys kubański i wojny lokalne	Ocena skutków zimnej wojny
Proces integracji europejskiej	Wyjaśnia pojęcia: EWWiS, UE; zna datę 1957	Opisuje początki integracji	Charakteryzuje etapy rozwoju UE	Analizuje znaczenie integracji	Ocena roli Polski w UE

IV. Polska po II wojnie

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Początki władzy komunistycznej	Wyjaśnia pojęcia: PKWN, referendum; zna daty	Opisuje przejęcie władzy przez komunistów	Charakteryzuje system stalinowski	Analizuje skutki podporządkowania ZSRR	Ocena polityki władz wobec opozycji
Życie w PRL	Wyjaśnia pojęcia: kolektywizacja, cenzura	Opisuje życie codzienne w PRL	Charakteryzuje system gospodarczy	Analizuje skutki gospodarki centralnie planowanej	Ocena życia społecznego i kulturalnego
Opozycja w PRL	Wyjaśnia pojęcia: KOR, Solidarność; zna daty 1976, 1980	Opisuje działalność opozycji	Charakteryzuje NSZZ Solidarność	Analizuje przyczyny stanu wojennego	Ocena roli opozycji w upadku komunizmu

V. Polska po 1989 roku

Temat	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Transformacja ustrojowa	Wyjaśnia pojęcia: Okrągły Stół, wybory 1989	Opisuje przebieg obrad Okrągłego Stołu	Charakteryzuje przemiany ustrojowe	Analizuje znaczenie wyborów 1989	Ocena przemian politycznych
Polska w NATO i UE	Wyjaśnia pojęcia: integracja, sojusz	Opisuje przystąpienie Polski do NATO i UE	Charakteryzuje proces integracji	Analizuje korzyści i wyzwania	Ocena miejsca Polski w strukturach międzynarodowych
Polska współczesna	Wyjaśnia pojęcia: demokracja, samorząd daty 1999 (NATO), 2004 (UE)	Opisuje funkcjonowanie państwa po 1989	Charakteryzuje system polityczny	Analizuje przemiany społeczne i gospodarcze	Ocena wyzwań dla Polski XXI w.

Ocena 6 (Celujący)

- Pełne i wszechstronne opanowanie materiału: Uczeń wykazuje się dogłębnym zrozumieniem wszystkich zagadnień, potrafi je swobodnie łączyć i stosować w nowych, nietypowych sytuacjach.
- Samodzielność i inicjatywa: Praca ucznia charakteryzuje się oryginalnością, kreatywnością i samodzielnością. Potrafi samodzielnie rozwiązywać złożone problemy i proponować innowacyjne rozwiązania.
- Rozwinięte umiejętności: Uczeń posiada wysoko rozwinięte umiejętności analityczne, syntetyczne, krytycznego myślenia i argumentacji.
- Przekraczanie programu: Często wykracza poza wymagania programowe, poszukując dodatkowych informacji i pogłębiając swoją wiedzę.
- Doskonała komunikacja: Potrafi jasno, precyzyjnie i logicznie przedstawić swoje myśli, argumenty i wnioski.

Ocena 5 (Bardzo Dobry)

- Bardzo dobre opanowanie materiału: Uczeń opanował większość zagadnień programowych, rozumie je i potrafi je zastosować w typowych sytuacjach.
- Wysoka samodzielność: Praca ucznia jest w większości samodzielna, wykazuje się inicjatywą w rozwiązywaniu problemów i poszukiwaniu odpowiedzi.
- Dobre umiejętności: Posiada rozwinięte umiejętności rozwiązywania problemów, analizy i syntezy informacji.
- Poszerzanie wiedzy: Często interesuje się materiałem wykraczającym poza podstawę programową.
- Dobra komunikacja: Potrafi formułować swoje myśli i argumenty w sposób zrozumiały i logiczny.

Wyróżniki oceny bardzo dobrej:

- Doskonałość i kreatywność: Wyjątkowo wysoka jakość wykonania, bogactwo kreatywnych pomysłów, które znacząco wzbogacają realizację zadania.
- Rozumienie: Bardzo dobre zrozumienie zagadnień, umiejętność elastycznego stosowania wiedzy w praktyce, często z uwzględnieniem niuansów.
- Samodzielność i inicjatywa: Wysoki poziom samodzielności, wykazywanie inicjatywy w rozwiązywaniu problemów i poszukiwaniu najlepszych rozwiązań.
- Wysoka Wartość: Praca o dużej wartości merytorycznej i praktycznej, wyróżniająca się na tle innych.

Ocena 4 (Dobry)

- Dobre opanowanie materiału: Uczeń opanował podstawowe zagadnienia programowe, rozumie je i potrafi je zastosować w typowych sytuacjach.
- Przeciętna samodzielność: Praca ucznia jest w dużej mierze samodzielna, ale czasem wymaga wskazówek lub pomocy nauczyciela.
- Podstawowe umiejętności: Posiada podstawowe umiejętności rozwiązywania problemów, analizy i syntezy informacji.
- Opanowanie programu: Wystarczająco opanował materiał programowy.

- **Komunikacja:** Potrafi przedstawić swoje myśli i argumenty w sposób zrozumiały, choć czasem wymaga to doprecyzowania.

Wyróżniki oceny dobrej:

- **Wysoka jakość i poprawność:** Praca wykonana na bardzo wysokim poziomie, z dbałością o szczegóły i poprawność merytoryczną oraz formalną.
- **Zrozumienie i zastosowanie wiedzy:** Dobre zrozumienie materiału, umiejętność poprawnego stosowania zdobytej wiedzy w typowych sytuacjach.
- **Samodzielność i systematyczność:** Praca samodzielna, cechująca się systematycznością i konsekwencją w działaniu.
- **Solidne podstawy:** Wyraźne dowody opanowania kluczowych zagadnień i umiejętności.

Ocena 3 (Dostateczny)

- **Opanowanie podstaw materiału:** Uczeń opanował najważniejsze zagadnienia programowe, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i wymaga uzupełnienia.
- **Ograniczona samodzielność:** Praca ucznia często wymaga pomocy i naprowadzania ze strony nauczyciela. Trudności w samodzielnym rozwiązywaniu problemów.
- **Podstawowe umiejętności:** Posiada ograniczone umiejętności rozwiązywania problemów i analizy informacji.
- **Wymaga uzupełnień:** Wiedza wymaga uzupełnienia i utrwalenia.
- **Komunikacja:** Ma trudności w jasnym i logicznym formułowaniu myśli i argumentów.

Wyróżniki oceny dostatecznej:

- **Dostateczna Jakość i Podstawa:** Praca spełniająca podstawowe wymagania, poprawna pod względem merytorycznym i formalnym, choć bez głębszej analizy czy innowacyjności.
- **Podstawowe Zrozumienie:** Zrozumienie kluczowych zagadnień, z możliwością ich zastosowania w prostych, typowych sytuacjach.
- **Wsparcie i Kierownictwo:** Wymaga pewnego wsparcia lub wskazówek, ale wykazuje się podstawową samodzielnością w realizacji zadań.
- **Widoczne Efekty:** Osiągnięcie podstawowych, założonych celów.

Ocena 2 (Dopuszczający)

- **Niewystarczające opanowanie materiału:** Uczeń opanował tylko niewielką część materiału programowego. Występują znaczące braki w wiedzy.
- **Brak samodzielności:** Praca ucznia wymaga stałej pomocy i nadzoru nauczyciela. Niemal całkowity brak inicjatywy w rozwiązywaniu problemów.
- **Zanik umiejętności:** Umiejętności rozwiązywania problemów i analizy informacji są na bardzo niskim poziomie
- **Znaczące braki:** Wiedza i umiejętności wymagają gruntownego uzupełnienia i pracy.

- Problemy z komunikacją: Trudności w formułowaniu myśli, argumentów czy wniosków.

Wyróżniki oceny dopuszczającej

- Niska Jakość i Braki: Praca zawierająca istotne braki lub błędy merytoryczne/formalne, wymagające znaczącej poprawy.
- Częściowe Zrozumienie: Ograniczone zrozumienie materiału, trudności w zastosowaniu wiedzy nawet w prostych sytuacjach.
- Zależność i Nadzór: Wymaga stałego nadzoru, kierownictwa i szczegółowych instrukcji do wykonania zadań.
- Potrzeba Rozwoju: Wyraźna potrzeba dalszego rozwoju i nauki w celu opanowania podstawowych kompetencji